

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda i to Zvonka Vekića, kao predsjednika vijeća te Nikole Sajtera i Damira Krahulec, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Meri Zamuljinski kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. TIHOMIRA KAŠANINA., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (NN br. 31/93., 108/95. i 28/96.; u nastavku: OKZ RH), povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 03. travnja 2001. god. br. KT-136/94., nakon javne glavne rasprave održane dana 11. ožujka 2013. god., u nazočnosti zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Osijeku Miroslava Dasović, optuženika Tihomira Kašanina, te branitelja Dubravka Marjanović, odvjetnika iz Osijeka, dana 11. ožujka 2013. god. objavio je i

p r e s u d i o j e

Protiv :

OPT. TIHOMIRA KAŠANINA, zvani "Tošo", sin Radivoja, rođ. 04. travnja 1966. godine u Osijeku, s prebivalištem u Velikoj Britaniji, Londonu, Romfordu broj 76 Heaton Avenija, državljanin Velike Britanije i državljanin Hrvatske, po nacionalnosti Srbin, do uhićenja bio zaposlen kao vozač, s primanjima od oko 2000 funti mjesečno, oženjen, otac dvoje djece u dobi od 17 i 18 godina, vojsku bivšu služio JNA 1986/1987 u Somboru i Sarajevu.

na temelju odredbe čl. 353. toč. 6. ZKP-a u svezi s čl. 1. i 2. Zakona o općem oprostima (NN broj 80/96)

OPTUŽBA SE ODBIJA

da bi:

tijekom ljeta i jeseni 1991. godine u Belom Manastiru i drugim mjestima na području Baranje, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavno pravnog

poretka Republike Hrvatske, pridružio se uspostavljenom pararendarstvenom tijelu unutarnjih poslova u Belom Manastiru tzv. Sekretarijatu za unutrašnje poslove, Beli Manastir, pa kao pripadnik tog tijela, u odori pripadnika milicije i naoružan pješačkim naoružanjem, a prema narednjima nadređenih, sudjelovao u bezrazložnim i nezakonitim uhićenjima civilnih stanovnika Baranje, nesrpske narodnosti, privođenju uhićenika u zatvorske prostorije navedenog Sekretarijata te fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatvorenika,

dakle, sudjelovao u oružanoj pobuni koja je upravljena na ugrožavanje Ustavom utvrđenog državnog i društvenog ustrojstva ili sigurnosti Republike Hrvatske,

pa da bi time počinio kazneno djelo protiv Republike Hrvatske – oružanu pobunu, iz čl. 235. st. 1. KZ RH.

Na temelju čl. 123. st. 1. ZKP-a troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. do 6. ovog Zakona, te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Obrazloženje

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku br. KT-136/94. od 3. travnja 2001. god., optuženi su Svetislav Vranić i dr., zbog kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Obzirom da svi preostali optuženici nisu dostupni sudu, te kako je opt. Tihomir Kašanin uhićen po raspisanoj međunarodnoj tjeralici rješenjem vijeća ovog suda broj Kv-10/2013-5 (K-17/01) od 24. siječnja 2013. godine razdvojen je kazneni postupak protiv opt. Tihomira Kašanina, te je u nastavku kazneni postupak vođen i nepravomoćno okončan protiv navedenog optuženika.

Sukladno navedenom rješenju o razdvajanju kaznenog postupka protiv opt. Tihomira Kašanina, Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je dana 26. veljače 2013. godine izmijenilo prvobitnu optužnicu u činjeničnom i pravnom opisu (list 823/IX).

Sukladno odredbi čl. 320. st. 3. ZKP, optuženi Tihomir Kašanina se izjasnio da se ne smatra krivim.

U dokaznom postupku izvedeni su dokazi ispitivanjem ošt. Franje Venera kao svjedoka, ispitivanjem svjedoka Zorana Kneževića, Drage Dominića, Miše Balatinca i Antona Bajića, čitanjem uz suglasan prijedlog stranaka iskaza ošt. Mate Filipovića, iskaza svjedoka Ivana Belaja i Josipa Kosića, čitanjem temeljem odredbe čl. 331. st. 1. toč. 1. ZKP-a iskaza svjedoka Ane Vidaković i Huga Marinovića koji su umrli, provođenjem sudsko – medicinskog vještačenja po vještaku dr. sc. Borisu Dumenčiću, čitanjem i vršenjem uvida u - medicinsko izvješće za ošt. Matu Filipovića, medicinsko izvješće (potvrda) za ošt. Franju Venera, rješenje Županijskog suda u Osijeku o određivanju pritvora broj Kio-I/95-4, rješenje Županijskog suda u Osijeku o produljenju pritvora broj Kv-131/01-5 (K-17/01) od 06. travnja 2001. godine, rješenje Županijskog suda u Osijeku broj Kv-188/01-5 od 21. svibnja 2001. godine, rješenje Županijskog suda u Osijeku broj Kv-10/2013-5 od 31. siječnja 2013. godine,

preslik iz radne knjižice opt. Tihomira Kašanina, te izvadak iz KE evidencije na ime opt. Tihomira Kašanina.

Opt. Tihomir Kašanin iznoseći svoju (materijalnu) obranu je iskazao da je bio milicajac u SUP-u Beli Manastir u razdoblju od 04. ili 05. rujna 1991. godine do konca mjeseca lipnja 1995. godine. Kategorički poriče da je počinio kazneno djelo koje mu je izmijenjenom optužnicom stavljeno na teret jer nikoga nije zlostavljao niti maltretirao, niti privodio i vjerojatno je došlo do zamjene identiteta obzirom na njegov nadimak "Tošo", jer isti nadimak je imao i Stamenko Todorović koji je također optužen u ovom kaznenom predmetu. Inače je živio u Belom Manastiru i nikada nije bio u selu Vardarac i Kotlina tako da nikoga nije privodio. U vrijeme dok je bio u SUP-u Beli Manastir, uglavnom je radio u dežurnoj službi i s njim su bili Boško Kovačević, Miloš Kelebuda, Ljupko Vakanjac i Svrakić. Vršili su osiguranje stanice milicije, kontrolirali ulaze u istu, u noćnoj smjeni su obilazili čuvare, kontrolirali policijski sat, te odlazili na mjesta na koja ih je uputio dežurni. Nakon toga, jedno je vrijeme radio kao milicajac pozornik, vršio osiguranje zgrade SDK-a u Belom Manastiru. Do kraja mjeseca kolovoza 1991. godine bio je zaposlen u Ispostavi IMV u Belom Manastiru ali se nalazio na tzv. "čekanju" dvije godine. Kao milicajac imao je policijsku odoru plave boje. Nije mu poznata osoba po nadimku "Bokser", a niti je on ikad imao taj nadimak. Inače u miliciju je pristupio na nagovor prijatelja Boška Kovačevića jer se prije toga nalazio na tzv. "čekanju" dvije godine. Prvi načelnik u miliciji je bio Svetislav Vranić a nakon njega Dušan Šimunović. Što se tiče dovođenja civila u prostrije Zatvora u Beli Manastir osobno to nije vidio, ali je kao i ostali milicajci znao da su u podrumskim prostorijama zatvora zatočeni civili. Zadužio je naoružanje i imao je automatsku pušku i pištolj.

Ispitan kao svjedok ošt. Franjo Verner je pred istražnim sucem iskazao da je bez ikakvog razloga uhićen i doveden u zgradu tzv. Sekretarijata za unutarnje poslove dana 10. rujna 1991. godine. Odmah nakon dovođenja u podrum trojica su ga tukla kundacima pušaka, nogama i šakama, među kojima je prepoznao Tihomira Kašanina. To je premlaćivanje nadgledao Milorad Lemić koji je najvjerojatnije bio nekakav pretpostavljeni, jer su ga ovi što su tukli slušali, pa kada je on rekao da je dosta, oni su s premlaćivanjem prestali. Ako je neki zatvorenik tražio da ide na zahod, odveli bi ga na kraj hodnika i tamo tukli gumenim ili drvenim palicama rukama ili nogama. Nakon toga su prebačeni autobusom u selo Borovo, gdje su po dolasku zadržani u autobusu tri do četiri sata bez vode po strašnoj vrućini, a u autobus su ulazili ljudi s četničkim obilježjima te ih tukli raznim batinama, gumenim palicama, pištoljima i kundacima pušaka tako da je autobus bio sav krvav.

Na glavnoj raspravi od 27. veljače 2013. godine svjedok je iskazao da je u podrumskim prostorijama Sekretarijata za unutarnje poslove Beli Manastir čuo od zatočenih civila kako je Tihomir Kašanin glavni i da mu je nadimak "Bokser". U inkriminirano vrijeme osobno nije poznavao Tihomira Kašanina već je za njegovo ime i prezime čuo od zatočenih civila u navedenom Sekretarijatu. Svjedok nakon što je u nekoliko navrata dobro pogledao opt. Tihomira Kašanina je naveo da ga ne prepoznaje a također da ga je slabo vidio i u trenutku kada je dobio batina u Zatvoru. Misli kako najviše saznanja o tome tko je u Zatvoru u Belom Manastiru najviše tukao civile imaju svjedoci Antun Bajić, Mišo Balatinac i Drago Dominić. Koliko se sjeća kritične zgrade dobio je najviše udaraca po bubrezima u predjelu lica uslijed čega su mu dva zuba bila rasklimana a u Dalju kada su ga ponovno tukli ta dva rasklimana zuba su mu ispala. Također je naveo da je dobio batina i u Dalju.

Svjedok Zoran Knežević je iskazao da se ne sjeća da je ikada vidio opt. Tihomira Kašanina ili se ta osoba toliko promijenila da ju sada ne može prepoznati. Naime, nakon što je svjedoku pročitao zapisnika o njegovom ispitivanju pred istražnim sucem Županijskog suda u Osijeku od 20. veljače 1995. godine (list 214 do 215/III), ističe da je uglavnom sve točno što je tamo navedeno ali ponovno navodi da kritične zgrade nije vidio Tihomira Kašanina koji se spominje u tom zapisniku. Koliko se sada može sjetiti njega je kritične zgrade tukao Stamenko Todorović za kojeg zna da je imao nadimak "Tošo", a misli da opt. Tihomir Kašanin zna tu osobu. Ne sjeća se da li je u vrijeme kada se on nalazio u Zatvoru u Belom Manastiru vidio svjedoka Franju Vernera već samo zna da su obojica razmijenjeni istog dana.

Ispitani svjedok Drago Dominić je iskazao da je nakon okupacije Baranje ostao u selu Petlovac sve do 04. rujna 1991. godine, kada je pokušao prijeći u Mađarsku, ali je uhićen i odveden u miliciju u Belom Manastiru. Dok je bio zatvoren u miliciji više njih ga je tuklo, između ostalih i Branko Pajević. Opt. Tihomira Kašanina koji se sada nalazi u sudnici i kojeg je dobro pogledao, navodi da se istog ne sjeća. Također se ne sjeća da je s njim bio zatočen Franjo Verner već se samo sjeća osoba Matije Đurina iz Batine i osobe po prezimenu Topalović.

Ispitani svjedok Mišo Balatinac je iskazao da je dana 22. kolovoza 1991. godine kao pričuvni policajac uhićen kod Šećerane od strane Velimira Bertića, Željka Milovanovića i Ibrahima Kovačevića. Odveden je u miliciju u Beli Manastir, gdje ga je tukao Svetislav Vranić, a u premlaćivanju su sudjelovali još Milan Jarić i Violeta Ilić koju je posebno zapamtio jer je zatvorenicama gasila opuške cigareta na dlanovima i potom ih je tjerala da ih pojedu. Kada je bio zatočen u Belom Manastiru prepoznao je Franju Vernera koji se također tamo nalazio, dok Matu Filipovića nije vidio. Dok se nalazio zatočen u Zatvoru u Belom Manastiru nije vidio opt. Tihomira Kašanina.

Ispitani svjedok Anton Bajić je iskazao da je nakon okupacije Baranje ostao živjeti u svojoj kući u naselju Šećerana. Dana 10. rujna 1991. godine bio je priveden i odveden u Zatvor u miliciju u Beli Manastir. Tu su ga ispitivali i tukli, činile su to njemu nepoznate osobe koje nije mogao vidjeti jer morao skinuti naočale i gledati u pod. S obzirom na protek vremena ne prepoznaje opt. Tihomira Kašanina i ne može reći da ga je kritične zgrade opt. Tihomir Kašanin tukao i zlostavljao. Od poznatih osoba u Zatvoru u Belom Manastiru vidio je Franju Vernera a ostale nije poznavao.

Svjedok Ivan Belaj je iskazao da je nakon okupacije Baranje ostao živjeti u svom selu Duboševica. Dana 24. kolovoza 1991. godine ispred crkve su ga uhitili a potom odvezli u miliciju u Beli Manastir gdje su ga Milan Jarić, Zoran Vukšić i Nikola Alaica udarali. Vidio je također da su i druge zatočene civilne osobe zlostavljali pripadnici milicije te je u tim podrumskim prostorijama između ostalih vidio i Tihomira Kašanina.

Svjedokinja Ana Vidaković je iskazala da je živjela u Batini, te je dana 09. rujna 1991. godine uhićena i odvedena u Štab teritorijalne obrane u Batini, a potom je odvedena u miliciju u Beli Manastir. Tamo ju je ispitivala Violeta Ilić te je nakon ispitivanja zatvorena u podrumske prostorije. Ondje su već bili brojni drugi zatvorenici, a pamti Matiju Đurina, te su svi dobivali batine od milicionara.

Iz iskaza Ošt. Mato Filipović proizlazi da je uhićen dana 29. kolovoza 1991. godine u selu Vardarac, a u grupi 5 do 6 osoba u uniformama tzv. JNA poznavao je jedino Tihomira Kašanina zvanog Tošo. Odveden je na ispitivanje u podrumske prostorije milicije u Belom

Manastiru. Tamo su se već nalazili kao zatvorenici Emil Ivanić, Hugo Marinović, Marko Tomić, Dragan Skeledžija, Matija Jobst, Vladimir i Pavo Zemljak, Željko Čiček, Vladimir Čizmar i mnogi drugi. U tom podrumu bilo je više prostorija koje su bile podijeljene rešetkama tako da se moglo vidjeti u susjedne prostorije. U tom su zatvoru zatvorenike mučili Zoran Vukšić, njegov brat Dušan, Violeta Ilić, Milan Jarić i Miloš Marković. Sjeća se daje Violeta Ilić jednom zatvoreniku gasila cigarete na jeziku i na njegovim dlanovima. Mučenje se sastojalo u premlaćivanju gumenim i drvenim palicama, nogama i na druge načine te zastrašivanjem kao npr. tako da bi dolazili s bombama, vadili osigurače i prijetili da će ih baciti među pritvorenike. Ne sjeća se točno kada, ali jednog su dana odvezeni autobusom iz Belog Manastira u Borovo Selo, a potom u Dalj. Tu su ih unatoč postavljenim stražarima stalno tukli. Od njih na razmjenu u Adaševce nisu dovedeni Antun Lagundžija, Zoran Anđal, Čedo Predojević i još neki, nego su ostali u selu Borovo i u Dalju. U zatvor u Dalju dolazio je Željko Ražnjatović Arkan i ispitivao ih.

Svjedok Hugo Marinović u svom iskazu je naveo da je prije rata živio u Bilju, te je dana 27. kolovoza 1991. godine na putu do kuće lišen slobode od više osoba i odveden u zgradu milicije u Belom Manastiru gdje su ga odveli Radoslavu Zdjelareviću i Violeti Ilić koji su ga ispitivali a pri tome zlostavljali i tukli. Od tih koji su ga tuki sjeća se još Zorana Vukšića. U zatvoru milicije osim njega nalazili su se Zdenko Topalović, Drago Dominić, Matija Đurin, Franjo Verner, Čedo Predojević, Pavo i Vladimir Zemljak, te svećenik Antun Knežević iz Batine. Svakodnevno tijekom dana i noći dobivali su batine i imao je osjećaj kao da su na klaonici.

Svjedok Josip Kosić u svom iskazu je naveo da je prije rata živio s obitelji u selu Kamenac. Dana 04. rujna 1991. godine uhitile su ga dvije osobe i uz prijetnju oružjem odvele u Dom kulture u Karanac gdje su ga desetak minuta tukle četiri muške osobe u maskirnim uniformama i to puškama, nogama i rukama. Nakon toga odvezli su ga u miliciju Beli Manastir i stavili u podrumске prostorije, gdje je zatekao Hugo Marinovića, Antuna Kneževića, Mišu Balatinca, Zdenka Topalovića, Dragu Dominića, Anu Vidaković i druge. U slijedećim danima zatočeništva, danju i noću, tukli su ih Dušan Vukšić, Nedeljko Vukšić, Stamenko Todorović, Svetislav Vranić, a Violeta Ilić osobito se izživljavala na način da je jednom zatvoreniku gasila cigaretu na jeziku a potom ga je tjerala da opušak proguta.

Iskazi navedenih svjedoka ocijenjeni su kao vjerodostojni (istiniti), svjedočili su o činjenicama koje su neposredno opažali, o svome uhićenju fizičkom i psihičkom zlostavljanju, o prilikama u zatvoru tzv. Sekretarijata za unutrašnje poslove Beli Manastir, te ovaj sud nije utvrdio činjenice zbog kojih bi se dovela u sumnju objektivnost svih navedenih i ispitanih svjedoka.

Iz nalaza i mišljenja sudsko medicinskog vještaka dr. sc. Borisa Dumenčića, proizlazi da iz medicinske dokumentacije na ime ošt. Franje Venera proizlazi slijedeće dijagnoze: izbijen mu je drugi i treći zub gornje čeljusti lijevo, otok i krvni podljev lijeve strane lica, krvni podljev na leđima u slabinskom dijelu, te otok skrotuma (mošnjje). Sve navedene ozljede se kvalificiraju pojedinačno i u svom zbiru kao tjelesne ozljede (lake). Iz raspoložive medicinske dokumentacije proizlazi da je ošt. Franjo Verner zadobio najmanje tri udarca, jedan u predio lijeve strane lica, drugi u područje slabina na leđima i treći udarac u područje testisa. Sve ozljede su mogle nastati udarcem ili udarcima zatvorene šake, palice, kundaka puške ili udarcima drugo tupo tvrdih sredstava za okoliš.

Sud je u potpunosti prihvatio nalaz i mišljenje navedenog vještaka koji je vještak dao na temelju uvida u raspoloživu medicinsku dokumentaciju, a valja istaći da ni stranke nisu imale primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka.

Nakon izvedenih dokaza, prije završetka dokaznog postupka, zamjenik Županijskog državnog odvjetnika iz Osijeka, izmijenio je optužbu na način da je sada opt. Tihomira Kašanina optužio da je u vremenskom razdoblju od ljeta do jeseni 1991. godine u Belom Manastiru i drugim mjestima na području Baranje počinio kazneno djelo protiv Republike Hrvatske – oružanu pobunu iz čl. 235. st. 1. KZ RH.

Analizirajući utvrđene činjenice, ovaj sud je zaključio da je opt. Tihomir Kašanić počinio kazneno djelo oružane pobune iz čl. 235. st. 1. KZ RH kako mu je to stavljeno na teret izmijenjenom optužbom.

Naime, nisu sporne činjenice (a iste proizlaze i iz iskaza samog optuženika), da je opt. Tihomir Kašanić u inkriminiranom razdoblju bio zaposlen u tzv. Sekretarijatu za unutrašnje poslove Beli Manastir, te da je kao pripadnik tog tijela u navedenom razdoblju bio zadužen pješačkim naoružanjem.

Sporne su činjenice da li je opt. Tihomir Kašanić sudjelovao u bezrazložnim i nezakonitim uhićenjima civilnih stanovnika Baranje, nesrpske narodnosti, privođenju uhićenika u zatvorske prostorije navedenog Sekretarijata, te fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatvorenika.

Glede sporne i odlučne činjenice utvrđeno je da je vjerodostojno ono što su iskazali svjedoci Mato Filipović i Ivan Belaj, koji su u svojim iskazima naveli da je opt. Tihomir Kašanić sudjelovao u nezakonitom uhićenju civilnog stanovništva (svjedok Mato Filipović) i da je sa drugim pripadnicima milicije u podrumskim prostorijama psihički i fizički zlostavljao zatočene civile (svjedok Ivan Belaj).

Dakle, primjenom materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje ovaj sud je zaključio da je opt. Tihomir Kašanić tijekom ljeta i jeseni 1991. godine u Belom Manastiru i drugim mjestima na području Baranje, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavno pravnog poretka Republike Hrvatske, pridružio se uspostavljenom pararendarstvenom tijelu unutarnjih poslova u Belom Manastiru tzv. Sekretarijatu za unutrašnje poslove, Beli Manastir, pa kao pripadnik tog tijela, u odori pripadnika milicije i naoružan pješačkim naoružanjem, a prema naređenjima nadređenih, sudjelovao u bezrazložnim i nezakonitim uhićenjima civilnih stanovnika Baranje, nesrpske narodnosti, privođenju uhićenika u zatvorske prostorije navedenog Sekretarijata te fizičkom i psihičkom zlostavljanju zatvorenika, čime je počinio kazneno djelo protiv Republike Hrvatske – oružanu pobunu iz čl. 235. st. 1. KZ RH.

Dana 05. listopada 1996. god. stupio je na snagu Zakon o općem oprost (NN br. 80/96), kojim Zakonom je u čl. 1. utvrđeno da se daje opći oprost od kaznenog progona i postupka počiniteljima kaznenih djela počinjenih u agresiji, oružanoj pobuni ili oružanim sukobima, te u svezi s agresijom, oružanom pobunom ili oružanim sukobima u RH. Oprost od kaznenog progona i postupka odnosi se na djela počinjena u razdoblju od 17. kolovoza 1990. god. 23. kolovoza 1996. god. Prema čl. 3. citiranog Zakona od oprost se izuzimaju počinitelji najtežih povreda humanitarnog prava koji imaju karakter ratnih zločina, a što iz navedenog činjeničnog opisa u odnosu na imenovanog optuženika nije vidljivo. Obzirom da je

optuženiku Tihomiru Kašaninu stavljeno na teret uvodno označeno kazneno djelo protiv RH, a koje je obuhvaćeno Zakonom o općem oprost, a kako je tijekom postupka nedvojbeno utvrđeno da je isto počinjeno unutar razdoblja od ljeta do jeseni 1991. godine.. to je obzirom na iznijete odredbe Zakona o općem oprost temeljem čl. 2. st. 2. istog propisa odlučeno kao u izreci.

Slijedom navedenog, protiv opt. Tihomira Kašanina za kazneno djelo oružane pobune iz čl. 235. st. 1. KZ RH odbijena je optužba na temelju čl. 353. toč. 6. ZKP-a.

Odluka o troškovima kaznenog postupka temelji se na odredbi čl. 123. st. 1. ZKP-a.

U Osijeku, 11. ožujka 2013. god.

Zapisničar
MERI ZAMULJINSKI, v.r.

Predsjednik vijeća
ZVONKO VEKIĆ, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke i branitelji imaju pravo žalbe u roku od 15 dana, računajući od dana primitka pismenog otpravka iste. Žalba se podnosi u 4 istovjetna primjerka ovom sudu, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DOSTAVITI:

1. ŽDO u Osijeku na br. KT-136/94.
2. Opt. Tihomir Kašani, Velika Britanija, London, Romford br. 76
3. Branitelj Dubravko Marjanović, odv. iz Osijeka

